

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут
бізнесу, економіки та менеджменту

УПРАВЛІНСЬКІ ПАРАДИГМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ІНКЛЮЗИВНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

**MANAGEMENT PARADIGMS OF SUSTAINABLE
DEVELOPMENT AND INCLUSIVE ECONOMIC GROWTH**

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Суми, 27–28 листопада 2024 року)

Суми
Сумський державний університет
2024

УДК 005.8:502.131.1(063)

Е 45

*Рекомендовано до видання
вченою радою Сумського державного університету
(протокол № 5 від 12 грудня 2024 року)*

Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання :
Е 45 матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання» / за заг. ред. І. І. Рекуненка, В. В. Сулим. – Суми : Сумський державний університет, 2024. – 409 с.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання» містять результати наукових досліджень, пов'язаних з актуальними проблемами науки й практики управління та застосуванням інклюзивного підходу до їх вирішення для досягнення цілей сталого розвитку.

Для науковців, аспірантів, студентів, представників органів державної влади й місцевого самоврядування, науково-дослідних і проєктних організацій, комерційних фірм та закладів вищої освіти й широкого кола читачів.

The materials of the International scientific and practical conference "Management paradigms of sustainable development and inclusive economic growth" provide the results of scientific research related to the current problems of management science and practice and the application of an inclusive approach to their solution in order to achieve the goals of sustainable development.

For scientists, PhD students, students, representatives of state authorities and local self-government bodies, research and project organizations, commercial companies and higher education institutions and a wide range of readers.

УДК 005.8:502.131.1(063)

© Сумський державний університет, 2024

ЗМІСТ

<i>Лозова О.В.</i>	Особливості функціонування благодійних організацій	
<i>Бондаренко М.П.</i>	під час війни: резильєнтність та мотивація	
<i>Піддубна Я.Ю.</i>	працівників.....	12
<i>Наталія Лебедєва</i>	Корпоративна культура в системі HR-менеджменту.	
	16
<i>Юлія Братішко</i>	Напрями соціально відповідальної діяльності	
	фармацевтичних організацій під час правового	
	режиму воєнного стану в Україні.....	19
<i>Валентина Ходзицька</i>	Оцінка життєвого цикла: мінімізація негативного	
	впливу на довкілля в звітності зі сталого	
	розвитку.....	22
<i>Юрій Карпенко</i>	Сучасні HR -тренди: подяки та визнання через	
<i>Денис Супрун</i>	технології.....	25
<i>Максим Безвідний</i>	Сучасні методи навчання та розвитку персоналу з	
<i>Антон Копилець</i>	акцентом на кар’єрне зростання.....	28
<i>Тетяна Кучміюва</i>	Інноваційні методи мотивації співробітників в	
<i>Богдана Пешкова</i>	сучасних умовах.....	31
<i>Юлія Матвєєва</i>	Бібліометричний аналіз як інструмент визначення	
<i>Артем Барикін</i>	напрямок удосконалення управлінських практик в	
	системі надання адміністративних послуг.....	35
<i>Інна Яцкевич</i>	Управління цінностями інвестиційної діяльності для	
	операторів мобільного зв'язку України.....	39
<i>Віктор Рожко</i>	Адаптація стратегій мерчандайзингу під час	
<i>Ілона Чубка</i>	гуманітарних криз.....	42
<i>Світлана Мороз</i>	Впровадження циркулярної економіки у фармації:	
<i>Григорій Подгайний</i>	досвід провідних компаній.....	44
<i>Крамський С.О.</i>	Публічне управління в сфері логістичних ринків під	
	час військового впливу.....	49
<i>Любов Перетятко</i>	Досвід європейських країн у використанні моделей	
<i>Лілія Балаш</i>	розвитку управління персоналом організації.....	52
<i>Дарина Золіна</i>	Удосконалення взаємодії між інститутами	
	громадянського суспільства та органами влади в	
	Україні та за її межами.....	54
<i>Юлія Бондар</i>	Управління системою екологічного менеджменту в	
<i>Інга Мірошниченко</i>	готельних комплексах.....	56
<i>Яна Деренська</i>	Опис системи контролю виконання проекту.....	59
<i>Тетяна Коляда</i>	Регламентація внутрішнього аудиту як інструмент	
<i>Ярослав Березняков</i>	забезпечення ефективності системи управління	
	якістю.....	61
<i>Кирило Хандюк</i>	Розвиток мережі центрів медичної реабілітації у	
	прифронтових регіонах України: досвід Дніпра.....	63

<i>Зінаїда Живко</i>	Фінансове забезпечення бізнесу та страхування в	
<i>Євген Топольницький</i>	умовах воєнної економіки.....	67
<i>Віктор Живко</i>		
<i>Сергійчук С.І.</i>	Стан і тенденції розвитку ринку кормів для домашніх тварин в умовах війни.....	69
<i>Анна Дзернюк</i>	Взаємозв'язок гейміфікації та біхевіористичних методів: переваги і обмеження в управлінні проектами.....	74
<i>Юлія Матвєєва</i>		
<i>Олександр Сміян</i>	Огляд державних програм економічної підтримки підприємств.....	77
<i>Олена Прокурня</i>		
<i>Людмила Ширяєва</i>	Фактор ризику при визначенні ціни за право користування ресурсом.....	81
<i>Карина Бондар</i>		
<i>Вікторія Сулим</i>	Управління відходами в контексті досягнення цілей сталого розвитку.....	83
<i>Вікторія Ковальова</i>	Сутність поняття «імідж підприємства» та особливості його створення.....	85
<i>Валерій Шкрєба</i>		
<i>Наталія Статива</i>	Система надання публічних послуг в Україні: сучасні реалії.....	87
<i>Захарченко В.І.</i>	Заходи конкурентної розвідки в системах бізнесу, освіти, урядовому управлінні.....	89
<i>Максимова О.А.</i>		
<i>Галина Тимохова</i>	Вплив стратегій розвитку зовнішньоекономічної діяльності на організаційну культуру підприємства в Україні.....	92
<i>Яна Нікіфорова</i>		
<i>Вадим Михайлюта</i>	Управління медичним підприємством в умовах невизначеності на засадах доказової практики.....	94
<i>Микола Меркулов</i>	Проблеми функціонування інвестиційного ринку країни.....	98
<i>Анна Семенюк</i>		
<i>Тетяна Кучмійова</i>	Сучасні тренди та практики екологічної відповідальності бізнесу	101
<i>Анастасія Саркова</i>		
<i>Юлія Матвєєва</i>	Бібліометричний аналіз наукових досліджень з управління якістю в галузі охорони здоров'я.....	105
<i>Олександр Олешко</i>		
<i>Євгенія Яшукова</i>		
<i>Тетяня Метіль</i>	Сучасні аспекти використання програмно-цільового підходу в управлінні соціально-економічним розвитком суб'єктів господарювання.....	109
<i>Анастасія Гончарук</i>		
<i>Михайло Березовчук</i>	Ефективність публічного управління у боротьбі з легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом: механізми, інструменти та перспективи.....	111

<i>Богдан Меркулов</i>	Проблеми впровадження електронного документообігу в медичному закладі.....	113
<i>Сергій Кузьменко</i>	Механізми державного управління в оборонній промисловості України: сучасний стан та перспективи розвитку.....	115
<i>Мирослав Урошев</i>	Сучасні механізми стимулювання інноваційної активності регіонів України: міжнародний досвід та вітчизняні реалії.....	117
<i>Ihor Bas</i>	Characteristics of GIG contracts as an innovative form of employment in Ukraine.....	119
<i>Oleh Hladkyi</i>	Trends in the Ukrainian IT Market.....	121
<i>Andrii Shupik</i>	Agility and management strategy for IT excellence.....	123
<i>Віталій Захарченко</i>	Коректність використання інструментарію концесії..	127
<i>Юлія Гутарева</i>		
<i>Артур Дуднік</i>	Проблематика забезпечення якості надання послуг в органах місцевого самоврядування в Україні.....	130
<i>Юлія Сойка</i>		
<i>Марія Зяйлик</i>	Інструменти конкурентної розвідки у бізнесі та освіті.....	133
<i>Людмила Ширяєва</i>		
<i>Моргун О.Ю.</i>	Реалізація соціально-економічної політики підприємств у туристичній сфері в контексті інклюзивного економічного зростання.....	135
<i>Ярослав Богдан</i>		
<i>Галина Тимохова</i>	Підходи до оцінки ефективності економічної діяльності підприємства.....	138
<i>Олександр Дерюга</i>		
<i>Альона Пляскіна</i>	Дослідження розвитку регіону відповідно до розміщення ресурсів у міжнародній практиці.....	140
<i>Олексій Сологуб</i>	Кайдзен як універсальна, комплексна організаційно-управлінська система покращення процесів роботи та забезпечення сталого розвитку.....	142
<i>Юлія Матвєєва</i>	Роль цифрових інновацій у прискоренні сталого розвитку: кейс-аналіз впливу цифрових рішень на декарбонізацію виробничих процесів.....	147
<i>Едуард Богдан</i>		
<i>Альона Заславська</i>	Розвиток управлінських компетенцій за допомогою технологій штучного інтелекту.....	151
<i>Дар'я Кушнерьова</i>		
<i>Наталія Столярчук</i>		
<i>Наталія Столярчук</i>	Роль технологій штучного інтелекту в авіаційному менеджменті.....	154

<i>Максим Алексєєв</i>	Парадигма цифровізації та системний підхід до управління логістичними процесами підприємств...	156
<i>Микола Небава</i>		
<i>Олексій Горбатенко</i>	Проблеми та перспективи міжкультурних комунікацій у менеджменті організацій.....	158
<i>Ольга Балабаш</i>		
<i>Ihnatova T.O.</i>	The role of administration in screening programs at national, regional and local levels.....	161
<i>Лариса Піддубна</i>	Особливості менеджменту організацій в умовах цифровізації економіки та зростання кількості розподілених (віртуальних) команд.....	163
<i>Тетяна Самофалова</i>	Зростання ефективності підприємств через покращення соціально-психологічного клімату.....	167
<i>Анна Оніщенко</i>		
<i>Юлія Матвєєва</i>	Стратегії та інструменти декарбонізації.....	171
<i>Вадим Желіба</i>		
<i>Марина Изотова</i>	Соціальна відповідальність та стійкий розвиток: роль менеджменту в реалізації соціально відповідальних ініціатив.....	175
<i>Меркулов Д. М.</i>	Розвиток методології антикризового управління у трансформаційній економіці.....	178
<i>Захарченко В. І.</i>	Формування і реалізація промислової політики високотехнологічного розвитку в Україні.....	180
<i>Гончарук А. В.</i>		
<i>Валентина Дятлова</i>	Розбудова інноваційного майбутнього України.....	182
<i>Максим Гречаний</i>		
<i>Тетяна Метіль</i>	Особливості процесу внутрішнього контролю на агропромислових підприємствах.....	186
<i>Софія Брезницька</i>		
<i>Володимир Солодкий</i>	Управління фінансовими ризиками в закладах охорони здоров'я.....	191
<i>Каріна Таранюк</i>		
<i>Євген Люлевич</i>	Удосконалення механізмів контролю в діяльності органів державного управління: виклики та перспективи України.....	195
<i>Каріна Таранюк</i>		
<i>Діна Єрохіна</i>	Інструменти цифрових комунікацій для управління командами.....	198
<i>Яна Козинець</i>		
<i>Валентина Дятлова</i>	Розвиток комунікаційного процесу в форматі відновлення України.....	201
<i>Поліна Матюшенко</i>		
<i>Oleksandr Ostrovskyi</i>	Impact of digital education on the public administration skills development.....	204
<i>Кирило Трушин</i>	Економічні аспекти впровадження відновлюваних джерел енергії.....	207
<i>Олена Проскурня</i>		

<i>Владислав Бут</i>	Соціальна інклюзія та її зв'язок зі сталим економічним розвитком на рівні місцевих громад....	211
<i>Яна Гербут</i>	Роль системи управління відходами в умовах екологізації світового господарства.....	213
<i>Віктор Рожко</i> <i>Єлизавета Аносова</i>	Управління елементами візуального мерчандайзингу у торговельній діяльності підприємств.....	217
<i>Іван Ольховик</i>	Ефективне управління змінами в закладах освіти....	221
<i>Вікторія Пономаренко</i>	Управління розвитком кадрового забезпечення діяльності суду.....	223
<i>Тетяна Мирошніченко</i>	Формування стратегічних переваг системи управління державною установою.....	225
<i>Людмила Яловега</i> <i>Ольга Лега</i> <i>Тетяна Прийдак</i> <i>Дмитро Ткаченко</i>	Циркулярна економіка як інструмент сталого розвитку: виклики та перспективи.....	227
<i>Яна Соя</i>	Особливості управління проектом хімічного виробництва.....	229
<i>Яна Соя</i>	Напрямки удосконалення управління районом судом міста.....	231
<i>Вадим Харченко</i>	Особливості управління ефективністю діяльності державної установи.....	233
<i>Ярослав Притика</i>	Особливості удосконалення системи управління служби судової охорони.....	235
<i>Мартинець В.В.</i> <i>Шейко О.О.</i>	Формування механізмів антикризового управління на місцевому рівні.....	237
<i>Зінаїда Живко</i> <i>Ольга Мартин</i> <i>Олег Обезчиків</i> <i>Олена Кравченко</i>	Механізми страхування бізнесу в умовах підвищеного ризику та післявоєнного відновлення.....	239
<i>Ірина Бочевар</i>	Прозорість та підзвітність в системі управління державним боргом.....	242
<i>Ірина Бочевар</i>	Адаптивне управління персоналом як ключовий фактор сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання.....	244
<i>Павло Гапченко</i>	Особливості впровадження проектного підходу в стратегічний розвиток бізнесу.....	248
<i>Петруня Ю.Є.</i> <i>Єдинак В.Ю.</i> <i>Петруня В.Ю.</i>	Глобальна діджиталізація: трансформація бізнес-середовища та організації управлінської діяльності.....	250

<i>Максим Швагірев</i>	Формування задач менеджменту із залучення персоналу у процес змін на підприємстві.....	253
<i>Владислав Фукалов</i>	Особливості впровадження проєктного підходу в бухгалтерських організаціях.....	256
<i>Денис Смоленніков</i>	Управління підприємством на засадах сталого розвитку.....	259
<i>Дарія Бабченко</i>		
<i>Наталія Гришина</i>	Діджиталізація як інструмент удосконалення та оптимізації бізнес-процесів на підприємстві.....	262
<i>Андрій Омеко</i>		
<i>Олексій Новак</i>	Інноваційні моделі управління для підтримки інклюзивного економічного зростання.....	265
<i>Валентина Іванова</i>	Інтелектуальний потенціал як основа реалізації інноваційної стратегії.....	269
<i>Олег Іванов</i>		
<i>Іван Омельченко</i>	Перспективи впровадження концепції створення спільної цінності в Україні.....	271
<i>Андрій Романенко</i>	Стандарти професійної діяльності державних службовців як інструмент підвищення ефективності державного управління.....	273
<i>Сергій Шапаренко</i>	Порівняльний аналіз методів та інструментів управління стейкхолдерами проєкту.....	276
<i>Альона Євдокимова</i>	Управління маркетинговою діяльністю підприємства.....	279
<i>Дарина Соколова</i>		
<i>Юлія Добринь</i>	Сучасний стан системи обслуговування платників податків.....	281
<i>Василь Семилетов</i>	Аналіз методів управління проєкту розробки програмного забезпечення.....	284
<i>Аліна Височина</i>	Методичні засади прогнозування волатильності рівня макроекономічної стабільності.....	287
<i>Марина Сидорова</i>	Взаємодія управління бізнес-процесами і корпоративної соціальної відповідальності в умовах сталого розвитку.....	290
<i>Ян Веньлун</i>		
<i>Павло Брінь</i>		
<i>Iuliia Myroshnychenko</i>	Impact of renewable energy on wellbeing in developing and post-conflict regions.....	293
<i>Володимир Петренко</i>	Впровадження системи контролю якості в проєктах: методології та підходи.....	297
<i>Станіслав Котенко</i>	«Розумне управління відходами» як крок до енергетичної незалежності.....	301
<i>Адель Дарвіш</i>	Оптимізація роботи медичного персоналу із застосуванням методів тайм-менеджменту в закладах охорони здоров'я.....	303
<i>Вадим Лук'янихін</i>		

<i>Шейх Касем Муавейя</i>	Соціально-економічний потенціал Садівської сільської громади Сумського району.....	306
<i>Лук 'янихін В.О.</i>		
<i>Оксана Шаповал</i>	Система надання адміністративних послуг в Україні в умовах правового режиму воєнного стану	310
<i>Олена Лук 'янихіна</i>		
<i>Ріта Сагайдак-Нікітюк</i>	Організація внутрішньофірмового навчання стосовно екологічних питань персоналу підприємств з оптової торгівлі лікарськими засобами.....	314
<i>Олена Гладцінова</i>		
<i>Віталій Нікітюк</i>		
<i>Ольга Обухова</i>	Інноваційні підходи до фінансування медичних закладів в умовах реформування галузі охорони здоров'я України.....	316
<i>Ігор Рекуненко</i>		
<i>Тетяна Майборода</i>	Розробка, управління та аудит портфеля проєктів продуктової ІТ компанії.....	318
<i>Богдан Антипенко</i>		
<i>Ярослава Бражник</i>	Проектний менеджмент як інструмент розвитку та відновлення місцевого самоврядування в Україні...	321
<i>Тетяна Майборода</i>		
<i>Андрій Андрєєв</i>	Стійкість у нестабільності: майстерність стратегічного управління трудовими ресурсами в епоху змін.....	324
<i>Опанасюк Ю.А.</i>		
<i>Макушенко І.М.</i>	Підвищення якості надання послуг, що надаються податковими органами.....	326
<i>Опанасюк Ю.А.</i>		
<i>Гончарова О.В.</i>	Цифровізація податкового адміністрування як складова трансформації системи державного управління.....	330
<i>Олена Савченко</i>		
<i>Михайло Греков</i>	Процес ціноутворення та фактори впливу на нього..	334
<i>Тамара Лозинська</i>		
<i>Місцева економіка: аналіз політики.....</i>		337
<i>Олеся Балахонова</i>	Формування аналітичних варіантів під час оцінки критичного обсягу реалізації продукції.....	340
<i>Маргарита Буряченко</i>		
<i>Олександр Небава</i>	Формування сучасної управлінської парадигми інтелектуального потенціалу підприємств.....	342
<i>Микола Небава</i>		
<i>Іван Пилипчук</i>	Становлення управлінської парадигми інноваційного розвитку підприємств агросектору.....	345
<i>Микола Небава</i>		
<i>Анастасія Коновалова</i>	Удосконалення моделі стратегічного управління розвитком трудового потенціалу підприємства.....	347
<i>Тернова І.А.</i>		
<i>Юрій Суярко</i>	Управління розвитком виробничого та інноваційного потенціалу підприємства.....	349
<i>Микита Водка</i>		

<i>Алла Барановська</i>	Стратегічне управління конкурентоспроможністю на сучасному етапі ринкових відносин.....	352
<i>Світлана Суховєєва</i>	Artificial Intelligence for Power Grid Management As A Key To Sustainable Development.....	355
<i>Оleh Lukianukhin</i>	Автоматизація управління ризиками у фінансово - технічних проектах.....	357
<i>Микола Васильченко</i>	Вдосконалення територіальної системи управління муніципальним транспортним комплексом.....	359
<i>Лук'янихін В.О.</i>	Особливості управління та організації офісів у галузі охорони здоров'я.....	363
<i>Ілля Морозов</i>	Управління проектами в сільськогосподарській галузі для підвищення конкурентоспроможності аграрної продукції.....	366
<i>Лук'янихін В.О.</i>	Сонячні електростанції як основа енергетичної незалежності.....	370
<i>Юлія Матвєєва</i>	Energy innovations and their role in shaping sustainable urban infrastructure for the transition to a carbon-free economy.....	372
<i>Галина Сурмай</i>	Аналіз державної політики у сфері освіти.....	375
<i>Тетяна Майборода</i>	Інноваційні підходи до оптимізації управління персоналом у закладах охорони здоров'я.....	379
<i>Денис Товстуха</i>	Міжнародне злиття та поглинання в світовій практиці розвитку бізнесу.....	383
<i>Вікторія Сулим</i>	Сучасний HR-менеджмент та управління організаційними змінами.....	386
<i>Нікіта Мозговий</i>	Напрями вдосконалення системи мотивації медичного персоналу як засіб підвищення ефективності роботи закладів охорони здоров'я.....	388
<i>Anastasiia Niesheva</i>	Механізми та інструменти розвитку громадянського суспільства в Україні.....	390
<i>Мартинець В.В.</i>	Роль іміджу органів влади у формуванні громадської думки та зміцненні демократичних процесів.....	392
<i>Білошанка В.А.</i>	Роль корпоративної культури у забезпеченні успішного впровадження організаційних змін: виклики та можливості.....	394
<i>Олена Гвоздецька</i>		
<i>Людмила Хомутенко</i>		
<i>Коваль Г.Р.</i>		
<i>Анастасія Кулагіна</i>		
<i>Сергій Штукін</i>		
<i>Дмитро Бень</i>		
<i>Оксана Кужель</i>		
<i>Анна Алексєєва</i>		

<i>Юлія Лебідь</i>	Особливості адаптації персоналу в сфері публічного управління та адміністрування.....	397
<i>Олена Павленко</i>	Розроблення інноваційного проєкту для підвищення конкурентоспроможності малого бізнесу в умовах війни.....	399
<i>Анна Гараєва</i>	Удосконалення системи та механізмів надання соціальних послуг у рамках реформування органів місцевого самоврядування (на прикладі Попівської територіальної громади).....	401
<i>Галина Шкареда</i>	Формування іміджу органу місцевого самоврядування (на прикладі Попівської територіальної громади Конотопського району Сумської області).....	405
<i>Марина Христій</i>	Проблеми впровадження PR-технологій у медичній галузі в Україні.....	407

ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЗРОСТАННЯ КІЛЬКОСТІ РОЗПОДІЛЕНИХ (ВІРТУАЛЬНИХ) КОМАНД

*Піддубна Лариса Петрівна ,
к.е.н, доцент,*

ДЗВО «Університет менеджменту освіти», м Київ

Інтенсивне зростання кількості розподілених команд та обсягів робіт, які ними виконуються відбулося в Україні починаючи з 2020 року під впливом негативних факторів, пов'язаних спочатку з карантинними заходами, що були введені в країні внаслідок пандемії Ковід-19, та продовжилось початком й загостренням воєнних дій російсько-української війни, тобто перехід до віддаленої (дистанційної) роботи та її широке розповсюдження став вимушеним і вимагав нових підходів до управління колективами працівників та цілими організаціями й, відповідно, побудови нової системи менеджменту а саме: розбудови стратегії цифрової комунікації та взаємодії між членами розділеної команди, які знаходяться на відстані, іноді розділені не лише просторово в одному населеному пункті, але трапляються випадки і досить часто, коли члени команди працюють у різних країнах, різних часових поясах, мають суттєво відмінний менталітет, цінності, культурно-етнічні уподобання і можуть ніколи не зустрічатися особисто [1, 2].

Виходячи з цього, для побудови ефективного дистанційного керування персоналом та бізнес-процесами керівники потребують новітніх управлінських компетентностей. В той же час, необхідні зміни і на рівні організацій (підприємств). Узагальнюючи досвід, який напрацьовано в Україні за період вимушеного застосування дистанційної роботи, слід звернути увагу на той факт, що організаціям потрібні надійні й дієві інструменти для проведення детального комплексного аналізу та оцінки доцільності й, головне, вартості впровадження віддаленого командного менеджменту та організації розподілених команд, визначення ступеня їх готовності до дистанційної роботи, а також необхідність оцінки можливостей підприємства забезпечити всі умови при переході на такий спосіб організації роботи. На жаль, на значну кількість запитань, які виникають з цього приводу відповіді немає, не дивлячись на те, що відбуваються активні дослідження зазначених проблем вітчизняними та зарубіжними науковцями й практиками.

Перш за все, дослідження науковців присвячені визначенню сутності та особливостям організації роботи віртуальних команд, зокрема ці питання відображені в роботах О. Виноградової та Н. Євтушенко [3], О. Лігорович та С. Маслакова [4], питання управління цифровими комунікаціями у віртуальних командах, розробки методичних підходів до комплексного

аналізу віртуального командного менеджменту в організації викладені в роботах О. Кравчук, І. Варіс, О. Кир'янова [5, 6], окремі аспекти організації управління віртуальними командами відображені у працях практиків, які здійснюють навчання менеджерів організації роботи розподілених команд, застосуванню новітніх цифрових технологій, використанню різноманітних технік управління віддаленою роботою, узагальнили досвід і виклали його у публікаціях: І. Приходько, К. Сорокіної, Д.Худенка [1], С.Овчаренка [2] та ін.

Дистанційна робота, маючи безперечно суттєві переваги, разом з тим, породила певні проблеми з управління та організації роботи таких команд, що проявляється, перш за все, у формуванні злагоджених трудових колективів, які справлялися б з поставленими задачами, діяли б синхронно та мали б налагоджені комунікації. Не дивлячись на те, що сьогодні існує достатньо зручних, потужних інструментів для віддаленої роботи, програмних продуктів та додатків, що полегшують роботу розподілених команд й позитивно впливають на їхню продуктивність, однак, головним завданням керівника залишається формування не просто команди, а трудового колективу, гармонізації стосунків у ньому, розвитку сприятливого морально-психологічного клімату, поряд з вирішенням завдання ефективного використання наявних ресурсів, переваг дистанційної роботи, досягнення при цьому максимальної ефективності роботи як конкретного працівника, трудового колективу, так і всієї організації в цілому, спроможних діяти в таких складних умовах, які склалися в Україні сьогодні.

Безумовно, однією з переваг розподіленої (віртуальної) команди є можливість роботи з дому, при цьому значна частина співробітників вважає свої робочі місця вдома зручнішими за традиційні офіси, оскільки, на їхню думку, вони не тільки мають можливість економити час та кошти на дорогу до офісу, але й спроможні управляти своїм часом, що позитивно впливає на ефективності роботи.

Вважається, що гнучкість є однією з переваг віртуальної команди: керівнику набагато простіше налаштувати свій зовнішній персонал. У випадку завершення проекту, менеджер може припинити роботу частини або і всієї команди, що його виконувала, а у випадку нестачі виконавців – найняти додатковий персонал, використовуючи різні способи залучення працівників та створити резервну частину основної команди.

Важливою перевагою для підприємства є те, що розділені (віртуальні) команди не вимагають суттєвих інвестицій в такі атрибути як оренда приміщення та його ремонт, обладнання робочих місць меблями та іншим устаткуванням, оплату рахунків за Інтернет та комунальні послуги. Однак, значна частина цих витрат лягає на працівника: він має забезпечити надійну роботу обладнання, засобів комунікації, використання програм, месенджерів

інших інструментів сумісних з подібними засобами, якими користуються члени команди, а також мати додаткові засоби, якими можна буде скористатися у разі виникнення несподіваних ситуацій, пов'язаних зі збоями у роботі звичних інструментів, в тому числі спричинених відключенням електроенергії, перебоями у доступі до Інтернету, відсутністю зв'язку, що часто трапляється при роботі в Україні, і пов'язане з постійними атаками агресора на енергосистему країни та критичну інфраструктуру.

Важливою перевагою розділеної (віртуальної) команди є те, що персонал можна залучити з різних територій, що дозволяє найняти для виконання окремих проєктів найкращих співробітників та диференційовано підійти до оплати їхньої праці. Однак, це вимагає активної роботи відповідних служб, зовсім іншого підходу до відбору працівників, проведення співбесіди та оцінки спроможності найманого працівника виконувати поставлені завдання, влитися в колектив та адаптуватися до особливостей дистанційної роботи.

Таким чином, наявність значної кількості проблем в організації роботи віртуальної команди та формування з неї справжнього трудового колективу, спроможного виконати поставлені задачі, потребує і нових підходів до управління такою командою з боку керівника, зупинимось на основних.

1. Враховуючи, що робота у віртуальній команді підходить не всім, її член має відповідати наступним вимогам: вмінню керувати собою, організовувати свій час та простір, бути готовим до комунікації, підтримуючи зв'язок з безпосереднім керівником та членами віртуальної групи.

2. Швидка адаптація нового члена команди передбачає його ознайомлення не тільки з документами, які необхідні для роботи та самою командою, але й організацією в цілому, її місією та культурою, здобутками та кращими досягненнями, що сприятиме залученню новачка до організації, формування відчуття причетності до неї. Бажано, щоб відбулася особиста зустріч керівника з новим співробітником при відвідуванні ним офісу компанії (якщо це можливо), щоб він мав уявлення про те, що являє собою компанія та її працівники, у разі необхідності керівник може призначити новачку наставника, тобто особу, з якою можна налагодити тісніший зв'язок і хто зможе його консультувати.

3. Встановлення чітких правил організації роботи для членів віртуальної команди важливе для формування відповідальності співробітника, який повинен точно знати: які завдання йому доручено виконувати і як, які цілі цих завдань, яких процесів слід дотримуватись, керівник віртуальної команди має заздалегідь сформулювати ці вимоги, уточнюючи їх в процесі роботи.

4. Визначення командних цілей, які повинні поєднувати індивідуальні цілі з основними цілями команди, що дозволяє встановити роль, місце та обов'язки конкретного члена віртуальної команди та його значення для команди взагалі, а також рівень віртуальної взаємодії з іншими

співробітниками. Надання команді повноважень щодо виконання поставленої задачі, що розширить можливості членів віртуальної команди.

5. Налагодження моніторингу і оцінки продуктивності роботи віртуальної команди, управління її ефективністю, відстежування та оцінювання всієї команди та кожного її члена окремо, пошук найбільш активних співробітників, спроможних брати на себе відповідальність, допомагати, при необхідності, опікати інших працівників, вчасно помічати відхилення від виконання завдань, оцінювати перешкоди, які необхідно подолати.

6. Організація доступу до навчання новим технологіям та засобам комунікацій.

7. Підтримування регулярних комунікацій, зв'язок зі співробітником щоденно, створення можливості відповіді працівникові у міру того, як у нього виникають питання по роботі.

8. Застосування методів матеріальної та нематеріальної винагороди, повідомляючи усій команді про досягнення кожного та всіх разом.

Список використаних джерел:

1. Організація роботи віддалених команд: ТОП 21 інструментів / заголовок з екрану : електронний ресурс, режим доступу : <https://worksection.com/ua/blog/best-tools-for-remote-teams.html>), перегляд 30.11.2023 р.

2. Овчаренко С. Віртуальна команда: 4 переваги та 4 недоліки для бізнесу [текст, електронний ресурс] заголовок з екрану, [режим доступу] : <https://alcor-bpo.com/your-own-rd-office-news/virtual-team-4-advantages-and-4-disadvantages-for-business/>, перегляд 30.11.2023 р.

3. Виноградова О. В., Свтушенко Н.О. Групова динаміка та комунікації. Навчальний посібник. Київ : ДУТ, 2018. 223 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1657_31254416.pdf.

4. Litorovych O., Maslakov S. Virtual organizations. Management and Entrepreneurship in Ukraine: the stages of formation and problems of development. 2021. Vol. 2021, no. 1. P. 131–137. DOI: <https://doi.org/10.23939/smeu2021.01.131>

5. Кравчук О. І., Варіс І. О., Кир'янова О. В. Управління цифровими комунікаціями у віртуальних командах. Improving living standards in a globalized world: opportunities and challenges : Monograph / ред.: Т. Nestorenko, Т. Pokusa. Opole, 2021. С. 494–505. URL: https://www.wszia.opole.pl/wp-content/uploads/2020/05/2021_10_2.pdf.

6. Кравчук, О., Варіс, І., & Кир'янова, О. (2023). Комплексний аналіз віртуального командного менеджменту в організації. // *Економіка та суспільство*, (47). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-21>